НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРАВА

НАКАЗ

«09» листопада 2026 року № 97-од

м. Київ

Про введення в дію рішення Вченої ради
щодо затвердження
Програми підсумкової атестації (атестаційного екзамену)

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу в Київському університеті права Національної академії наук України, з метою забезпечення належної організації та проведення підсумкової атестації здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D8 «Право», які є військовослужбовцями та здобувають освіту за заочною формою, на виконання рішення Вченої ради Київського університету права Національної академії наук України від 09 листопада 2026 року (протокол № 7),

НАКАЗУЮ:

1. Ввести в дію з 09 листопада 2026 року рішення Вченої ради Київського університету права Національної академії наук України від 09 листопада 2026 року (протокол № 7) у частині затвердження Програми підсумкової атестації (атестаційного екзамену) для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D8 «Право» галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право» освітньо-професійної програми «Право», які є військовослужбовцями та здобувають освіту за заочною формою.

2. Голові екзаменаційної комісії забезпечити проведення підсумкової атестації відповідно до затвердженої Програми, з дотриманням установлених порядку та критеріїв оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

3. Навчально-методичному відділу забезпечити організаційно-методичний супровід проведення підсумкової атестації та своєчасне доведення

затвердженої Програми до відома членів екзаменаційної комісії і здобувачів вищої освіти, які підлягають атестації.

4. Завідувачу відділу комп'ютерних технологій Павлу НЕМЧАНІНОВУ забезпечити оприлюднення затвердженої Програми на офіційному вебсайті Київського університету права НАН України.

5. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Підстава: рішення Вченої ради Київського університету права НАН України від 09.11.2026 (протокол № 7).

Додаток: Програма підсумкової атестації (атестаційного екзамену) для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D8 «Право» галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право» освітньо-професійної програми «Право», які є військовослужбовцями та здобувають освіту за заочною формою, на 39 арк.

Ректор **Сергій МАТВЄЄВ**

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРАВА

Затверджено Вченою радою,
протокол № 7 від «09» листопада 2026 р.

Голова Вченої ради

_____ Сергій МАТВЄЄВ

Введено в дію наказом ректора
№ 97-од від «09» листопада 2026 р

ПРОГРАМА ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ (АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ)

для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D8 «Право» галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право» освітньо-професійної програми «Право», які є військовослужбовцями та здобувають освіту за заочною формою

Освітній ступінь — магістр
Освітня кваліфікація — магістр права
Форма здобуття освіти — заочна

Київ – 2026

ВІДОМОСТІ ПРО РОЗГЛЯД І ПОГОДЖЕННЯ ПРОГРАМИ

ПОГОДЖЕНО
Навчально-методичною радою Київського університету права НАН України
Протокол № 7 від «06» листопада 2026 р.
Голова НМР
_____ **Іван КАНФУІ**

РОЗГЛЯНУТО ТА РЕКОМЕНДОВАНО
Кафедрою кримінального права та процесу
Протокол № 5 від «06» листопада 2026 р.
В.о. завідувача кафедри
_____ **Микола МАЛІЙ**

ПОГОДЖЕНО
Проректор з навчально-методичної роботи
_____ **Володимир ПАВЛОВ**

РОЗГЛЯНУТО ТА РЕКОМЕНДОВАНО
Кафедрою міжнародного, публічного та приватного права
Протокол № 3 від «14» жовтня 2026 р.
Завідувач кафедри
_____ **Едуард РЕГУШЕВСЬКИЙ**

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ

РЕГУШЕВСЬКИЙ Едуард Євгенович — кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри міжнародного, публічного та приватного права Київського університету права НАН України, гарант освітньо-професійної програми «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D8 «Право».

КАНФУІ Іван Васильович — кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінального права та процесу Київського університету права НАН України.

МАЛІЙ Микола Іванович — доктор філософії (PhD) з права, доцент кафедри кримінального права та процесу Київського університету права НАН України.

ЗМІСТ

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА 4

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТИ ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ 8

2.1. Мета атестаційного екзамену 8

2.2. Завдання атестаційного екзамену 8

2.3. Вимоги до оцінювання результатів проходження атестаційного екзамену 9

3. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ПРОГРАМИ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ 11

3.1. НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА «СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ» 11

3.2. НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА «СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ТА ТРУДОВОГО ПРАВА» 15

3.3. НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА «СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ» 19

4. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВИНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН 21

5. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ 27

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ 30

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ДЖЕРЕЛА 34

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму підсумкової атестації (атестаційного екзамену) розроблено з метою нормативного, організаційного та навчально-методичного забезпечення проведення атестації здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D8 «Право» галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право» освітньо-професійної програми «Право» Київського університету права Національної академії наук України, які є військовослужбовцями, здобувають освіту за заочною формою та відповідно до законодавства України проходять атестацію без складання єдиного державного кваліфікаційного іспиту.

Програма визначає зміст, структуру, обсяг і порядок проведення атестаційного екзамену, встановлює єдині вимоги до рівня професійної підготовки здобувачів вищої освіти, перелік питань, що виносяться на підсумкову атестацію, форми перевірки досягнутих результатів навчання, а також критерії та процедуру оцінювання відповідей.

Правовою основою розроблення цієї Програми є Конституція України, закони України «Про освіту» від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII, «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року № 1556-VII, «Про військовий обов'язок і військову службу» від 25 березня 1992 року № 2232-XII, постанова Кабінету Міністрів України від 19 травня 2021 року № 497 «Про атестацію здобувачів ступеня фахової передвищої освіти та ступенів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту» зі змінами, внесеними, зокрема, постановою Кабінету Міністрів України від 15 липня 2026 року № 915, а також інші нормативно-правові акти, що регулюють організацію освітнього процесу та проведення атестації здобувачів вищої освіти.

Під час розроблення Програми враховано вимоги Стандарту вищої освіти для другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності «Право», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20 липня 2022 року № 643, зі зміною, внесеною наказом Міністерства освіти і науки України від 20 березня 2023 року № 308, освітньо-професійної програми «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти, навчального плану та робочого навчального плану за спеціальністю D8 «Право», а також положень локальних нормативних актів Київського університету права НАН України, що регламентують організацію освітнього процесу, оцінювання результатів навчання та діяльність екзаменаційних комісій.

Відповідно до частини першої статті 6 Закону України «Про вищу освіту» атестація здобувачів вищої освіти є встановленням відповідності результатів їх навчання вимогам освітньої програми та/або вимогам програми єдиного державного кваліфікаційного іспиту. Згідно з частиною другою

зазначеної статті атестація осіб, які здобувають ступінь магістра, здійснюється екзаменаційною комісією відповідно до положення про екзаменаційну комісію, затвердженого вченою радою закладу вищої освіти. На підставі рішення екзаменаційної комісії заклад вищої освіти присуджує особі, яка успішно виконала відповідну освітню програму, ступінь вищої освіти та присвоює відповідну кваліфікацію.

Загальний порядок атестації здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D8 «Право» передбачає складання єдиного державного кваліфікаційного іспиту. Водночас законодавством України встановлено спеціальний порядок проведення атестації окремих категорій здобувачів вищої освіти, для яких передбачено проведення атестації без єдиного державного кваліфікаційного іспиту у формі, визначеній закладом освіти.

Зокрема, **відповідно до підпункту 1 пункту 1-2 постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2021 року № 497 у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 15 липня 2026 року № 915 установлено, що у період воєнного стану та протягом одного року після його припинення або скасування атестація здобувачів ступенів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях, які є військовослужбовцями та здобувають освіту за заочною формою, здійснюється без проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту у формі, визначеній закладом освіти.**

Зазначена правова норма встановлює спеціальний порядок атестації військовослужбовців, які здобувають вищу освіту за заочною формою, та є безпосередньою нормативно-правовою підставою для визначення Київським університетом права НАН України форми проведення підсумкової атестації відповідної категорії здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D8 «Право».

Під час підготовки цієї Програми також ураховано лист Державної установи «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти» від **23 вересня 2026 року № 1083/02-03 «Про підготовку до проведення ЄДКІ за спеціальностями Право та Міжнародне право»**, у якому надано організаційні роз’яснення щодо проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту у 2026 році та звернуто увагу закладів вищої освіти на особливості атестації окремих категорій здобувачів відповідно до постанови Кабінету Міністрів України № 497.

У зазначеному листі підтверджено застосування передбаченого постановою Кабінету Міністрів України № 497 спеціального порядку атестації здобувачів вищої освіти, які є військовослужбовцями та здобувають освіту за

заочною формою, без складання єдиного державного кваліфікаційного іспиту у формі, визначеній закладом освіти.

Листом також доведено до відома закладів освіти інформацію щодо особливостей застосування зазначеного порядку до інших категорій здобувачів із посиланням на листи Міністерства освіти і науки України від 28 січня 2026 року № 1/1656-26, від 18 листопада 2025 року № 1/24323-25 та від 30 січня 2026 року № 1/1791-26. Відповідні роз'яснення враховуються закладом вищої освіти при вирішенні питань організації атестації в межах та на підставах, установлених законодавством України.

З огляду на наведені положення законодавства Київський університет права Національної академії наук України визначає для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D8 «Право», які є військовослужбовцями та здобувають освіту за заочною формою, **форму атестації — комплексний атестаційний екзамен за фахом**, що проводиться екзаменаційною комісією Університету відповідно до цієї Програми.

Належність здобувача вищої освіти до зазначеної категорії встановлюється на підставі документів, що підтверджують проходження ним військової служби, відомостей про заочну форму здобуття освіти та інших документів, необхідних для підтвердження передбачених законодавством підстав застосування спеціального порядку атестації. Перевірка відповідних відомостей і документів здійснюється Університетом до прийняття рішення про допуск здобувача до атестаційного екзамену.

Проведення атестаційного екзамену у визначеній цією Програмою формі забезпечує реалізацію передбаченого законодавством спеціального порядку атестації військовослужбовців із дотриманням вимог до якості вищої юридичної освіти, рівня сформованості професійних компетентностей і досягнення програмних результатів навчання, установлених відповідною освітньо-професійною програмою.

За своїм змістом атестаційний екзамен є комплексним підсумковим оцінюванням результатів професійної підготовки здобувачів вищої освіти та передбачає перевірку рівня володіння основними категоріями й інститутами національного права, здатності аналізувати та застосовувати положення законодавства України, міжнародних договорів, практику Конституційного Суду України, Верховного Суду та Європейського суду з прав людини під час вирішення складних правових питань.

Програма атестаційного екзамену розроблена на основі змісту навчальних дисциплін професійної підготовки, які забезпечують формування спеціальних компетентностей і програмних результатів навчання магістра права, та охоплює актуальні питання кримінального права і кримінального

процесу, цивільного, сімейного й трудового права, господарського права та господарського процесу.

Зміст Програми сформовано з урахуванням сучасного стану розвитку юридичної науки, тенденцій удосконалення законодавства України, процесів європейської інтеграції, розвитку судової практики, а також особливостей правового регулювання суспільних відносин в умовах воєнного стану.

Особливу увагу приділено перевірці здатності здобувачів здійснювати самостійний правовий аналіз, визначати юридично значущі обставини, правильно застосовувати матеріальні та процесуальні норми, установлювати належні способи захисту прав і законних інтересів учасників правовідносин, формулювати аргументовані правові висновки та приймати юридично обґрунтовані рішення.

Атестаційний екзамен проводиться з дотриманням принципів верховенства права, законності, академічної доброчесності, об’єктивності оцінювання, рівності умов проходження атестації, прозорості процедур, правової визначеності, неупередженості та поваги до прав і законних інтересів здобувачів вищої освіти.

До складання атестаційного екзамену допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі вимоги відповідної освітньо-професійної програми, не мають академічної заборгованості та щодо яких Університетом у встановленому порядку прийнято рішення про допуск до атестації.

За результатами проведення атестаційного екзамену екзаменаційна комісія встановлює рівень відповідності досягнутих здобувачами результатів навчання вимогам освітньо-професійної програми «Право» та приймає відповідні рішення в межах своїх повноважень.

Позитивні результати атестаційного екзамену є однією з необхідних підстав для прийняття Університетом рішення про присудження здобувачу ступеня магістра та присвоєння освітньої кваліфікації «магістр права».

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТИ ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

2.1. Мета атестаційного екзамену

Метою атестаційного екзамену є комплексне встановлення відповідності результатів навчання здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти вимогам освітньо-професійної програми «Право» шляхом перевірки рівня сформованості загальних і спеціальних компетентностей, необхідних для здійснення професійної правничої діяльності, самостійного аналізу складних правових проблем, застосування норм матеріального та процесуального права, формулювання юридично обґрунтованих висновків і забезпечення ефективного захисту прав, свобод та законних інтересів фізичних і юридичних осіб.

Атестаційний екзамен спрямований на визначення рівня інтегрованої професійної підготовки майбутніх магістрів права, їхньої готовності використовувати набуті знання та практичні навички під час розв’язання правових питань у різних сферах суспільних відносин.

2.2. Завдання атестаційного екзамену

Основними завданнями атестаційного екзамену є:

1. Встановлення рівня засвоєння фундаментальних положень кримінального, кримінального процесуального, цивільного, сімейного, трудового, господарського та господарського процесуального права.
2. Перевірка здатності здобувачів орієнтуватися в системі джерел національного права, визначати юридичну силу нормативно-правових актів і застосовувати належні правові норми.
3. Оцінювання рівня розуміння правової природи та змісту основних інститутів матеріального і процесуального права, особливостей їх взаємодії та практичного застосування.
4. Перевірка здатності здійснювати юридичну кваліфікацію фактичних обставин, визначати юридично значущі факти та встановлювати їх правові наслідки.
5. Встановлення рівня сформованості навичок системного, граматичного, логічного, телеологічного та функціонального тлумачення нормативно-правових приписів.
6. Перевірка здатності використовувати практику Верховного Суду, Конституційного Суду України та Європейського суду з прав людини для формулювання й обґрунтування правової позиції.
7. Оцінювання вміння визначати належні та ефективні способи захисту прав, свобод і законних інтересів суб’єктів правовідносин.

8. Перевірка здатності аналізувати актуальні проблеми правового регулювання, виявляти законодавчі колізії та прогалини, пропонувати юридично обґрунтовані способи їх вирішення.

9. Встановлення рівня розуміння впливу міжнародного та європейського права на розвиток національного законодавства України.

10. Перевірка здатності застосовувати законодавство України з урахуванням особливостей правового режиму воєнного стану.

11. Оцінювання сформованості професійного правничого мислення, юридичної аргументації, культури правничого мовлення та здатності самостійно формулювати правові висновки.

12. Визначення готовності здобувачів до самостійного виконання професійних завдань у сфері правотворчості, правозастосування, юридичного консультування, представництва інтересів, судового захисту та правового супроводу діяльності фізичних і юридичних осіб.

2.3. Вимоги до оцінювання результатів проходження атестаційного екзамену

За результатами проходження атестаційного екзамену оцінюються такі результати підготовки здобувачів:

1. Вільно володіти основними правничими поняттями, категоріями, принципами та конструкціями сучасної юридичної науки.

2. Аналізувати зміст нормативно-правових актів, установлювати їх взаємозв’язок, визначати особливості застосування окремих правових норм.

3. Здійснювати комплексний правовий аналіз фактичних обставин і формулювати юридично обґрунтовані висновки.

4. Правильно застосовувати положення матеріального та процесуального законодавства України до конкретних правових ситуацій.

5. Визначати правові механізми реалізації та захисту прав, свобод і законних інтересів учасників правовідносин.

6. Аргументувати власну правову позицію на підставі нормативно-правових актів, правової доктрини та судової практики.

7. Оцінювати правові наслідки юридично значущих дій, рішень та обставин.

8. Аналізувати сучасні тенденції розвитку національного законодавства та його гармонізації з правом Європейського Союзу.

9. Застосовувати правові висновки Верховного Суду та практику Європейського суду з прав людини з урахуванням особливостей відповідних правовідносин.

10. Самостійно формулювати правові висновки з дотриманням вимог законності, юридичної обґрунтованості, професійної етики та академічної доброчесності.

3. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ПРОГРАМИ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Комплексний атестаційний екзамен охоплює зміст трьох навчальних дисциплін професійної підготовки, передбачених програмою підсумкової атестації Київського університету права НАН України:

1. Сучасні проблеми кримінального права та процесу.
2. Сучасні проблеми цивільного та трудового права.
3. Сучасні проблеми господарського права та процесу.

Зміст кожної навчальної дисципліни визначає основні тематичні напрями підсумкового оцінювання та забезпечує комплексну перевірку сформованості спеціальних компетентностей і досягнення програмних результатів навчання здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти.

3.1. НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА «СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ»

Тема 1. Актуальні питання європейської інтеграції кримінального законодавства України

Поняття та основні напрями розвитку кримінально-правової політики України. Європейська інтеграція кримінального законодавства як складова державної правової політики. Методологічні та нормативно-правові засади гармонізації кримінального законодавства України з європейськими правовими стандартами.

Вплив міжнародних договорів України, права Європейського Союзу, Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини на розвиток кримінального законодавства України. Принципи законності, юридичної визначеності, пропорційності та індивідуалізації кримінальної відповідальності.

Основні напрями реформування кримінального законодавства України. Проблеми забезпечення відповідності кримінально-правових норм міжнародним стандартам захисту прав людини. Особливості реалізації міжнародно-правових зобов’язань України у сфері протидії злочинності.

Тема 2. Кримінальна відповідальність у системі юридичної відповідальності

Поняття, ознаки, підстави та форми реалізації юридичної відповідальності. Кримінальна відповідальність як вид юридичної відповідальності. Її правова природа, підстави виникнення та форми реалізації.

Співвідношення кримінальної відповідальності з адміністративною, цивільно-правовою, конституційно-правовою та дисциплінарною відповідальністю. Особливості застосування принципу недопустимості

подвійного притягнення до юридичної відповідальності одного виду за одне й те саме правопорушення.

Поняття та ознаки кримінального правопорушення. Кримінальні проступки та злочини. Склад кримінального правопорушення як підстава кримінальної відповідальності.

Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння. Звільнення від кримінальної відповідальності. Звільнення від покарання та його відбування. Проблеми забезпечення справедливості та індивідуалізації кримінально-правового реагування.

Тема 3. Актуальні питання застосування заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб

Правова природа інституту заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб. Передумови його запровадження в законодавстві України. Міжнародні підходи до встановлення відповідальності юридичних осіб за вчинення правопорушень.

Підстави застосування заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб. Види таких заходів та особливості їх призначення. Обставини, що враховуються під час застосування відповідних заходів.

Відмежування заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб від кримінальної відповідальності фізичних осіб. Проблеми застосування відповідних положень Кримінального кодексу України та перспективи вдосконалення правового регулювання.

Тема 4. Проблемні питання кваліфікації окремих видів кримінальних правопорушень

Поняття, принципи, види та загальний механізм кримінально-правової кваліфікації. Кваліфікація закінченого та незакінченого кримінального правопорушення. Особливості кваліфікації готування до кримінального правопорушення та замаху на його вчинення.

Співучасть у кримінальному правопорушенні. Форми співучасті та види співучасників. Особливості кримінально-правової кваліфікації діянь співучасників. Множинність кримінальних правопорушень. Повторність, сукупність і рецидив кримінальних правопорушень. Конкуренція кримінально-правових норм.

Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень проти життя та здоров’я особи, власності, громадської безпеки, основ національної безпеки України, встановленого порядку несення військової служби, правосуддя та у сфері службової діяльності.

Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень, учинених в умовах воєнного стану. Застосування положень Кримінального кодексу

України з урахуванням спеціальних кваліфікуючих ознак і обставин вчинення кримінальних правопорушень.

Тема 5. Проблемні питання реалізації засад кримінального провадження

Поняття, система та правова природа засад кримінального провадження. Верховенство права, законність, рівність перед законом і судом, повага до людської гідності, забезпечення права на свободу та особисту недоторканність, недоторканність житла чи іншого володіння особи, таємниця спілкування.

Презумпція невинуватості та забезпечення доведеності вини. Забезпечення права на захист. Змагальність сторін і свобода в поданні ними доказів. Диспозитивність, безпосередність дослідження показань, речей і документів. Розумність строків кримінального провадження.

Проблеми практичної реалізації засад кримінального провадження. Значення рішень Конституційного Суду України, правових висновків Верховного Суду та практики Європейського суду з прав людини для забезпечення прав учасників кримінального провадження.

Тема 6. Проблеми доказування у кримінальному провадженні

Поняття, сутність, мета і значення кримінального процесуального доказування. Предмет і межі доказування. Обов'язок доказування. Суб'єкти доказової діяльності та їх процесуальні повноваження.

Поняття доказів та їх процесуальних джерел. Класифікація доказів. Належність, допустимість, достовірність і достатність доказів. Збирання, перевірка та оцінювання доказів.

Особливості використання електронних документів, цифрової інформації та інших електронних даних у кримінальному провадженні. Проблеми встановлення достовірності та допустимості цифрових доказів.

Недопустимість доказів, отриманих унаслідок істотного порушення прав і свобод людини. Правові підходи Європейського суду з прав людини та Верховного Суду до оцінювання допустимості доказів.

Тема 7. Особливості застосування заходів забезпечення кримінального провадження

Поняття, система, мета та підстави застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Загальні правила застосування відповідних заходів. Судовий контроль за обмеженням прав і свобод особи.

Тимчасовий доступ до речей і документів. Тимчасове вилучення майна. Арешт майна: правова природа, підстави, мета, процесуальний порядок накладення та скасування.

Поняття та система запобіжних заходів. Підстави та порядок їх застосування. Особисте зобов'язання, особиста порука, застава, домашній арешт, тримання під вартою. Зміна та скасування запобіжних заходів.

Проблеми забезпечення пропорційності обмеження прав особи під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Практика Європейського суду з прав людини щодо застосування запобіжних заходів.

Тема 8. Особливості правової регламентації та проведення слідчих (розшукових) дій

Поняття, види, підстави та процесуальний порядок проведення слідчих (розшукових) дій. Вимоги до фіксування їх перебігу та результатів.

Процесуальний порядок проведення допиту, пред'явлення для впізнання, обшуку, огляду, освідування особи, слідчого експерименту та експертизи. Забезпечення прав учасників кримінального провадження під час проведення слідчих (розшукових) дій.

Негласні слідчі (розшукові) дії: поняття, види, підстави та порядок проведення. Правові гарантії недоторканності приватного життя та таємниці спілкування. Особливості використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій у доказуванні.

Застосування технічних засобів фіксування процесуальних дій. Проблеми забезпечення достовірності доказової інформації та дотримання процесуальних гарантій.

Тема 9. Особливості судового провадження у суді першої інстанції

Загальні положення судового провадження у першій інстанції. Підготовче судове провадження та його процесуальне значення. Повноваження суду під час підготовчого судового засідання.

Межі судового розгляду. Процесуальні права та обов'язки учасників судового провадження. Порядок дослідження доказів. Судові дебати та останнє слово обвинуваченого.

Судові рішення у кримінальному провадженні. Вимоги законності, обґрунтованості та вмотивованості судового рішення. Види вироків і підстави їх ухвалення. Особливості забезпечення права на справедливий суд.

Тема 10. Особливості спеціального досудового розслідування та досудового розслідування кримінальних проступків

Поняття та процесуальні особливості спеціального досудового розслідування. Підстави його здійснення. Процесуальний порядок розгляду клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування.

Форми досудового розслідування. Особливості здійснення дізнання у кримінальних провадженнях щодо кримінальних проступків.

Особливості кримінального провадження в умовах воєнного стану. Процесуальні гарантії прав учасників кримінального провадження під час застосування спеціальних процедур.

Тема 11. Перегляд судових рішень у кримінальному провадженні

Право на апеляційне оскарження судових рішень. Судові рішення, які можуть бути оскаржені в апеляційному порядку. Підстави для скасування або зміни судових рішень.

Порядок і строки апеляційного оскарження. Зміст апеляційної скарги. Межі апеляційного перегляду. Повноваження суду апеляційної інстанції.

Касаційне провадження у кримінальному судочинстві. Підстави та порядок касаційного оскарження. Повноваження суду касаційної інстанції.

Перегляд судових рішень за нововиявленими та виключними обставинами. Значення правових висновків Верховного Суду для забезпечення єдності судової практики.

Тема 12. Актуальні питання здійснення особливих порядків кримінального провадження

Кримінальне провадження на підставі угод. Види угод, підстави та порядок їх укладення і затвердження судом.

Кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення. Особливості кримінального провадження щодо окремої категорії осіб.

Особливості кримінального провадження щодо неповнолітніх. Кримінальне провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру.

Кримінальне провадження, яке містить відомості, що становлять державну таємницю. Особливості міжнародного співробітництва у кримінальному провадженні.

3.2. НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА «СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ТА ТРУДОВОГО ПРАВА»

Тема 1. Цивільне право в системі приватного права

Поняття, предмет, метод, функції та принципи цивільного права. Місце цивільного права в системі національного приватного права.

Співвідношення приватноправових і публічно-правових засад регулювання суспільних відносин. Особливості застосування загальних засад цивільного законодавства.

Добросовісність, розумність і справедливість як фундаментальні засади цивільного права. Проблеми зловживання цивільними правами та наслідки недобросовісної поведінки учасників цивільних правовідносин.

Тема 2. Систематизація цивільного законодавства України

Становлення та розвиток цивільного законодавства України. Цивільний кодекс України як основний акт цивільного законодавства.

Поняття та основні напрями рекодифікації цивільного законодавства. Концептуальні підходи до оновлення Цивільного кодексу України.

Вплив європейської приватноправової доктрини та міжнародних актів уніфікації приватного права на розвиток українського цивільного законодавства.

Співвідношення положень чинного цивільного законодавства з концептуальними та законопроєктними пропозиціями щодо його оновлення. Особливості застосування норм цивільного права в умовах воєнного стану.

Тема 3. Основи порівняльної цивілістики

Предмет, методи та значення порівняльно-правових досліджень у цивілістиці.

Основні правові сім'ї та особливості приватноправового регулювання у правових системах європейських держав.

Застосування порівняльно-правового методу під час дослідження цивільно-правових інститутів. Значення європейського правового досвіду для розвитку приватного права України.

Тема 4. Проблеми та потенціал атипових норм цивільного права

Поняття, ознаки та система атипових норм цивільного права.

Норми-принципи, норми-дефініції, оперативні норми та колізійні норми. Особливості їх нормативного змісту та правозастосування.

Прогалини й колізії в цивільному законодавстві. Застосування аналогії закону та аналогії права. Особливості тлумачення цивільно-правових норм.

Тема 5. Особисті немайнові права у цивільному праві

Поняття, ознаки, система та зміст особистих немайнових прав фізичних осіб.

Особисті немайнові права, що забезпечують природне існування фізичної особи. Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття фізичної особи.

Особисті немайнові права юридичних осіб. Захист честі, гідності та ділової репутації. Право на приватність, захист персональних даних та особливості забезпечення особистих немайнових прав у цифровому середовищі.

Способи захисту особистих немайнових прав. Відшкодування моральної шкоди. Практика Верховного Суду та Європейського суду з прав людини щодо захисту особистих немайнових прав.

Тема 6. Актуальні проблеми права власності та речового права

Поняття, правова природа та система речових прав.

Зміст права власності. Правомочності володіння, користування та розпорядження. Набуття і припинення права власності.

Речові права на чуже майно. Правовий режим окремих об’єктів цивільних прав.

Захист права власності. Віндикаційний і негаторний позови. Визнання права власності як спосіб судового захисту.

Особливості захисту права власності в умовах воєнного стану. Відшкодування майнової шкоди, заподіяної внаслідок збройної агресії, у межах передбачених законодавством правових механізмів.

Тема 7. Актуальні проблеми зобов’язального права

Поняття, ознаки, принципи та система зобов’язального права.

Підстави виникнення цивільних зобов’язань. Суб’єкти, об’єкти та зміст зобов’язальних правовідносин.

Належне виконання зобов’язань. Способи забезпечення виконання зобов’язань. Наслідки порушення зобов’язань.

Цивільно-правова відповідальність за порушення зобов’язань. Вина, випадок, непереборна сила та їх правове значення.

Свобода договору та її межі. Укладення, зміна, розірвання і припинення договорів.

Недійсність правочинів. Правові наслідки недійсності правочинів.

Особливості укладення та виконання електронних договорів.

Проблеми договірної та позадоговірної відповідальності. Відшкодування майнової та моральної шкоди. Судова практика у спорах щодо виконання та припинення цивільних зобов’язань.

Тема 8. Сучасні проблеми спадкового права

Поняття та принципи спадкового права. Підстави спадкування.

Спадкування за заповітом і за законом. Свобода заповіту та її обмеження.

Право на обов’язкову частку у спадщині. Усунення від права на спадкування. Особливості прийняття спадщини та відмови від неї.

Проблеми правового регулювання спадкування окремих видів майна та майнових прав.

Управління спадщиною. Особливості прийняття та управління спадщиною в умовах воєнного стану та за наявності обставин, які ускладнюють реалізацію спадкових прав.

Тема 9. Актуальні проблеми сімейного права

Місце сімейного права в системі приватного права. Предмет, метод та принципи сімейно-правового регулювання.

Співвідношення сімейного і цивільного законодавства. Особливості застосування аналогії закону й аналогії права до сімейних відносин.

Використання оціночних категорій у сімейному праві. Правові наслідки застосування принципів добросовісності, справедливості та розумності у сімейних правовідносинах.

Правове регулювання шлюбу, особистих немайнових та майнових прав подружжя.

Правовий режим майна подружжя.

Шлюбний договір.

Поділ спільного майна.

Особисті немайнові та майнові права й обов'язки батьків і дітей. Захист прав та найкращих інтересів дитини.

Проблеми здійснення та захисту сімейних прав.

Аліментні зобов'язання.

Тема 10. Сучасні проблеми трудового права

Поняття, предмет, метод, система та функції трудового права України. Право на працю як основоположне соціально-економічне право людини, зафіксоване в Конституції України.

Джерела трудового права України. Міжнародні стандарти трудових прав. Співвідношення індивідуального та колективного регулювання трудових відносин.

Трудовий договір: поняття, сторони, зміст та форма. Порядок укладення, зміни й припинення трудового договору. Проблеми розмежування трудових і цивільно-правових відносин.

Робочий час і час відпочинку. Оплата праці. Гарантійні та компенсаційні виплати.

Дисциплінарна і матеріальна відповідальність у трудовому праві. Поняття трудової дисципліни, методи її забезпечення та правові підстави притягнення працівників до дисциплінарної відповідальності.

Охорона праці та забезпечення безпечних умов праці. Колективні договори та угоди.

Індивідуальні та колективні трудові спори. Способи захисту трудових прав працівників і законних інтересів роботодавців.

Призупинення дії трудового договору: правова природа, підстави, порядок та наслідки.

Проблеми правового забезпечення недопущення дискримінації та мобінгу у трудових відносинах. Юридичні механізми захисту прав учасників трудових правовідносин.

Особливості організації трудових відносин в умовах воєнного стану відповідно до Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану».

3.3. НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА «СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ»

Тема 1. Поняття господарського права та господарського законодавства

Поняття господарської діяльності та її ознаки. Предмет і методи правового регулювання відносин у сфері господарювання.

Поняття та система господарського законодавства України. Співвідношення приватноправових і публічно-правових засад регулювання господарської діяльності.

Законодавче забезпечення підприємницької діяльності. Основні принципи свободи підприємництва, добросовісної конкуренції, юридичної визначеності та захисту прав суб'єктів господарювання.

Декодифікація господарського законодавства України. Втрата чинності Господарським кодексом України з 28 серпня 2025 року та особливості регулювання господарських відносин після втрати ним чинності.

Роль Цивільного кодексу України та спеціальних законів у правовому регулюванні діяльності суб'єктів господарювання.

Тема 2. Особливості правового регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб

Закон України від 9 січня 2025 року № 4196-IX «Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб»: предмет правового регулювання, структура та основні положення.

Правове становище державних, комунальних та інших підприємств у перехідний період.

Особливості управління державними та комунальними підприємствами. Правовий режим майна юридичних осіб у перехідний період.

Особливості припинення та перетворення окремих організаційно-правових форм юридичних осіб у випадках, передбачених законодавством.

Об'єднання юридичних осіб: поняття, види, правовий статус учасників і організація управління.

Тема 3. Проблеми правового регулювання в окремих сферах господарювання

Правове регулювання господарської діяльності у промисловості, агропромисловому комплексі, енергетиці, транспорті, зв'язку та сфері будівництва.

Особливості правового регулювання банківської діяльності, ринків фінансових послуг і ринків капіталу.

Правові засади державного регулювання господарської діяльності. Ліцензування окремих видів господарської діяльності.

Особливості правового регулювання договірних відносин у сфері господарювання.

Правове регулювання захисту економічної конкуренції. Відповідальність за порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Правове регулювання публічних та оборонних закупівель. Особливості здійснення господарської діяльності в умовах воєнного стану.

Правові аспекти використання цифрових активів і новітніх інформаційних технологій у господарській діяльності.

Тема 4. Принципи господарського судочинства

Поняття, завдання та принципи господарського судочинства.

Верховенство права, рівність учасників судового процесу, змагальність сторін, диспозитивність, пропорційність, обов'язковість судових рішень.

Юрисдикція господарських судів. Правовий статус учасників господарського процесу.

Поняття, види та способи судового захисту прав суб'єктів господарювання.

Докази та доказування у господарському судочинстві. Належність, допустимість, достовірність і вірогідність доказів.

Електронні докази в господарському процесі. Особливості використання електронних документів і функціонування електронного судочинства.

Тема 5. Ускладнення, що виникають у господарському процесі

Поняття та види процесуальних ускладнень у господарському процесі.

Залишення позовної заяви без руху, повернення позовної заяви та відмова у відкритті провадження у випадках, передбачених процесуальним законодавством.

Залишення позову без розгляду. Зупинення провадження у справі. Закриття провадження у справі.

Підстави, порядок і правові наслідки застосування відповідних процесуальних інститутів.

Судові витрати у господарському судочинстві. Розподіл судових витрат. Заходи процесуального примусу та особливості їх застосування.

Тема 6. Судові рішення у господарських справах

Поняття, види та правова природа судових рішень у господарському процесі.

Вимоги до законності, обґрунтованості та вмотивованості судового рішення.

Зміст і структура рішення господарського суду. Ухвали та постанови господарських судів.

Виправлення описок та арифметичних помилок. Додаткове судове рішення. Роз'яснення судового рішення.

Набрання судовим рішенням законної сили. Обов'язковість судових рішень та особливості їх виконання.

Тема 7. Проблеми інстанційного перегляду судових рішень у господарських справах

Апеляційне провадження у господарському судочинстві. Право на апеляційне оскарження, порядок та строки його реалізації.

Касаційне провадження. Підстави касаційного оскарження та межі перегляду судових рішень.

Повноваження судів апеляційної та касаційної інстанцій.

Перегляд судових рішень за нововиявленими та виключними обставинами.

Значення правових висновків Верховного Суду для забезпечення однакового застосування норм матеріального і процесуального права.

4. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВИНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН

4.1. Сучасні проблеми кримінального права та процесу

Кримінальне право

1. Сучасні тенденції розвитку кримінального права України та напрями реформування кримінального законодавства.
2. Європейська інтеграція кримінального законодавства України: правові засади, основні напрями та проблеми реалізації.
3. Принципи кримінального права та особливості їх реалізації у кримінально-правовому регулюванні.
4. Кримінальна відповідальність: поняття, підстави, зміст і форми реалізації.
5. Співвідношення кримінальної відповідальності з іншими видами юридичної відповідальності.
6. Кримінальне правопорушення: поняття, ознаки, класифікація.
7. Склад кримінального правопорушення та його значення для кримінально-правової кваліфікації.
8. Проблеми встановлення об'єктивних і суб'єктивних ознак складу кримінального правопорушення.
9. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння: поняття, види та проблеми застосування.

10. Особливості кваліфікації діянь, учинених у стані необхідної оборони та крайньої необхідності.
11. Особливості кримінально-правового регулювання діянь, учинених в умовах воєнного стану.
12. Звільнення від кримінальної відповідальності: підстави, порядок та правові наслідки.
13. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб: підстави, види та порядок застосування.
14. Кримінально-правова кваліфікація: поняття, принципи, етапи та значення.
15. Особливості кваліфікації незакінченого кримінального правопорушення.
16. Добровільна відмова від доведення кримінального правопорушення до кінця: правова природа та наслідки.
17. Співучасть у кримінальному правопорушенні: поняття, форми та особливості кваліфікації.
18. Кримінально-правова характеристика повторності, сукупності та рецидиву кримінальних правопорушень.
19. Проблеми конкуренції кримінально-правових норм та правила її подолання.
20. Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень проти життя та здоров’я особи.
21. Актуальні питання кваліфікації кримінальних правопорушень проти власності.
22. Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки України.
23. Кримінально-правові проблеми відповідальності за військові кримінальні правопорушення.
24. Проблеми кримінально-правової кваліфікації корупційних кримінальних правопорушень.
25. Призначення покарання: принципи, загальні засади та проблеми індивідуалізації.

Кримінальний процес

26. Система засад кримінального провадження та правові гарантії їх реалізації.
27. Верховенство права і законність у кримінальному провадженні.
28. Презумпція невинуватості та забезпечення доведеності вини.
29. Забезпечення права на захист у кримінальному провадженні.
30. Змагальність сторін та диспозитивність у кримінальному судочинстві.
31. Поняття, предмет і межі доказування у кримінальному провадженні.
32. Докази у кримінальному провадженні: поняття, властивості та процесуальні джерела.
33. Належність, допустимість, достовірність і достатність доказів.
34. Процесуальний порядок збирання, перевірки та оцінювання доказів.

35. Проблеми допустимості доказів, отриманих із порушенням прав і свобод людини.
36. Особливості використання електронних доказів і цифрової інформації у кримінальному провадженні.
37. Заходи забезпечення кримінального провадження: поняття, система та підстави застосування.
38. Арешт майна у кримінальному провадженні: підстави, процесуальний порядок застосування та скасування.
39. Запобіжні заходи у кримінальному провадженні: види, підстави та порядок застосування.
40. Застосування тримання під вартою: процесуальні гарантії та практика Європейського суду з прав людини.
41. Слідчі (розшукові) дії: поняття, види, підстави та процесуальний порядок проведення.
42. Обшук і огляд у кримінальному провадженні: правові підстави, порядок та гарантії прав особи.
43. Негласні слідчі (розшукові) дії: правові засади та особливості використання результатів.
44. Підготовче судове провадження: поняття, завдання та процесуальні рішення суду.
45. Судовий розгляд у кримінальному провадженні: загальні положення, структура та процесуальні особливості.
46. Судові рішення у кримінальному провадженні: види, вимоги та порядок ухвалення.
47. Спеціальне досудове розслідування: підстави, порядок та процесуальні гарантії.
48. Особливості досудового розслідування кримінальних проступків.
49. Особливості кримінального провадження в умовах воєнного стану.
50. Апеляційне провадження у кримінальному судочинстві: підстави та порядок перегляду судових рішень.
51. Касаційне провадження у кримінальному судочинстві: підстави та межі перегляду судових рішень.
52. Перегляд судових рішень за нововиявленими та виключними обставинами.
53. Кримінальне провадження на підставі угод.
54. Особливості кримінального провадження щодо неповнолітніх.
55. Особливості кримінального провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру.
56. Практика Європейського суду з прав людини як джерело правових підходів до забезпечення справедливого кримінального провадження.

4.2. Сучасні проблеми цивільного та трудового права

Цивільне та сімейне право

1. Місце цивільного права в системі приватного права України.
2. Предмет, метод, функції та принципи цивільного права.
3. Добросовісність, розумність і справедливість як загальні засади цивільного законодавства.
4. Кодифікація цивільного законодавства України: історичні передумови, стан і перспективи розвитку.
5. Рекодифікація цивільного законодавства України: поняття, основні напрями та проблеми реалізації.
6. Значення порівняльної цивілістики для розвитку національного приватного права.
7. Атипові норми цивільного права: поняття, види та особливості застосування.
8. Прогалини та колізії цивільного законодавства: способи їх подолання.
9. Особисті немайнові права фізичної особи: поняття, система та правова природа.
10. Цивільно-правові проблеми захисту честі, гідності та ділової репутації.
11. Особисті немайнові права юридичних осіб та способи їх захисту.
12. Проблеми цивільно-правового захисту права на приватність персональних даних.
13. Поняття, система та принципи речового права.
14. Право власності: поняття, зміст, підстави набуття та припинення.
15. Речові права на чуже майно: поняття, види та особливості реалізації.
16. Віндикаційний і негаторний позови як способи захисту права власності.
17. Проблеми захисту майнових прав в умовах воєнного стану.
18. Поняття, система та принципи зобов’язального права.
19. Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних зобов’язань.
20. Належне виконання зобов’язань та способи забезпечення їх виконання.
21. Цивільно-правова відповідальність за порушення зобов’язань.
22. Свобода договору та її межі в сучасному цивільному праві.
23. Поняття, ознаки, умови дійсності та класифікація правочинів.
24. Недійсність правочинів: підстави та правові наслідки.
25. Особливості правового регулювання електронних правочинів і договорів.
26. Позадоговірні зобов’язання та проблеми деліктної відповідальності.
27. Відшкодування майнової і моральної шкоди в цивільному праві.
28. Поняття, принципи та підстави спадкування.
29. Спадкування за заповітом і за законом: актуальні проблеми правозастосування.
30. Право на обов’язкову частку у спадщині та його реалізація.
31. Особливості спадкування окремих об’єктів цивільних прав.

32. Місце сімейного права в системі приватного права України.
33. Проблеми співвідношення сімейного та цивільного законодавства.
34. Правовий режим майна подружжя. Шлюбний договір.
35. Проблеми правового регулювання аліментних зобов'язань.
36. Захист прав та найкращих інтересів дитини у сімейних правовідносинах.
37. Аналогія закону та аналогія права у сімейному праві.
38. Оціночні категорії у сімейному праві та особливості їх тлумачення.
39. Вплив практики Європейського суду з прав людини на захист цивільних і сімейних прав.
40. Актуальні проблеми судового захисту суб'єктивних цивільних прав.

Трудове право

41. Право на працю як основоположне конституційне право людини.
42. Поняття, предмет, метод, принципи та система трудового права України.
43. Джерела трудового права України та їх ієрархія.
44. Міжнародні трудові стандарти та їх значення для розвитку трудового законодавства України.
45. Колективні договори та угоди як засоби правового регулювання трудових відносин.
46. Трудовий договір: поняття, сторони, зміст і форма.
47. Проблеми розмежування трудового договору та цивільно-правового договору.
48. Укладення трудового договору: правові підстави та процедура.
49. Зміна істотних умов праці та переведення працівника на іншу роботу.
50. Припинення трудового договору: підстави, порядок і правові наслідки.
51. Правове регулювання робочого часу та часу відпочинку.
52. Оплата праці: державні гарантії та проблеми правового регулювання.
53. Трудова дисципліна та методи її забезпечення.
54. Дисциплінарна відповідальність працівників: підстави та порядок застосування.
55. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору.
56. Правове забезпечення охорони праці та безпечних умов праці.
57. Індивідуальні трудові спори: поняття, види та порядок вирішення.
58. Захист трудових прав працівників у судовому порядку.
59. Особливості правового регулювання трудових відносин в умовах воєнного стану.
60. Призупинення дії трудового договору: підстави, порядок та правові наслідки.
61. Особливості припинення трудових відносин у період дії воєнного стану.
62. Правові засади запобігання дискримінації та мобінгу у трудових відносинах.

4.3. Сучасні проблеми господарського права та процесу

Господарське право та правове регулювання господарської діяльності

1. Поняття господарської діяльності та сучасні засади її правового регулювання.
2. Система джерел правового регулювання відносин у сфері господарювання.
3. Проблеми визначення місця господарського права в системі права України.
4. Декодифікація господарського законодавства України та її правові наслідки.
5. Правові наслідки втрати чинності Господарським кодексом України.
6. Сучасні засади правового регулювання діяльності суб'єктів господарювання.
7. Закон України № 4196-IX: предмет, завдання та особливості правового регулювання перехідного періоду.
8. Правовий статус державних підприємств у перехідний період.
9. Правовий статус комунальних і спільних комунальних підприємств у перехідний період.
10. Особливості правового регулювання діяльності окремих організаційно-правових форм юридичних осіб у перехідний період.
11. Об'єднання юридичних осіб: поняття, види та особливості управління.
12. Правовий режим майна суб'єктів господарювання.
13. Особливості державної реєстрації юридичних осіб та змін до відомостей про них.
14. Проблеми правового регулювання припинення та перетворення юридичних осіб.
15. Правове регулювання договірних відносин у сфері господарювання.
16. Поняття та особливості відповідальності за порушення законодавства у сфері господарювання.
17. Правове регулювання господарської діяльності у сфері енергетики.
18. Особливості правового регулювання діяльності суб'єктів агропромислового комплексу.
19. Правове регулювання господарської діяльності у транспортній сфері.
20. Правове регулювання господарської діяльності у сфері зв'язку та електронних комунікацій.
21. Правове регулювання господарської діяльності у сфері будівництва.
22. Особливості правового регулювання банківської діяльності та надання фінансових послуг.
23. Правові засади захисту економічної конкуренції.
24. Актуальні проблеми правового регулювання публічних та оборонних закупівель.
25. Особливості здійснення господарської діяльності в умовах воєнного стану.

Господарський процес

26. Поняття, завдання та принципи господарського судочинства.
27. Принцип верховенства права у господарському судочинстві.
28. Юрисдикція господарських судів: поняття, види та проблеми визначення.
29. Учасники господарського процесу: процесуальний статус, права та обов'язки.
30. Докази та доказування у господарському судочинстві.
31. Особливості використання електронних доказів у господарському процесі.
32. Забезпечення позову у господарському судочинстві: підстави та порядок застосування.
33. Залишення позову без розгляду: підстави та процесуальні наслідки.
34. Зупинення провадження у господарській справі.
35. Закриття провадження у господарській справі.
36. Судові рішення у господарських справах: поняття, види та вимоги.
37. Виправлення описок та арифметичних помилок у судових рішеннях.
38. Додаткове судове рішення та роз'яснення судового рішення.
39. Апеляційне провадження у господарському судочинстві.
40. Касаційне провадження у господарському судочинстві.
41. Перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами.
42. Перегляд судових рішень за виключними обставинами.
43. Правові висновки Верховного Суду та їх значення для господарського судочинства.
44. Особливості виконання судових рішень у господарських справах.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

5.1. Загальні засади організації атестаційного екзамену

Атестаційний екзамен проводиться екзаменаційною комісією Київського університету права Національної академії наук України, склад якої затверджується наказом ректора Університету.

Організація та діяльність екзаменаційної комісії здійснюються відповідно до Закону України «Про вищу освіту», інших нормативно-правових актів, положення про екзаменаційну комісію Київського університету права НАН України, цієї Програми та інших локальних нормативних актів Університету, що регулюють проведення підсумкової атестації здобувачів вищої освіти.

До складу екзаменаційної комісії включаються науково-педагогічні працівники та інші фахівці, які володіють відповідною професійною компетентністю у галузі права. Відповідно до законодавства України до складу екзаменаційної комісії можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань.

Екзаменаційна комісія здійснює підсумкове оцінювання рівня професійної підготовки здобувачів вищої освіти, визначає результати атестаційного екзамену, приймає рішення за результатами атестації та забезпечує їх належне документальне оформлення.

До складання атестаційного екзамену допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали вимоги відповідної освітньо-професійної програми, не мають академічної заборгованості та щодо яких у встановленому Університетом порядку прийнято рішення про допуск до атестації.

Для здобувачів вищої освіти, які проходять атестацію відповідно до спеціального порядку, передбаченого підпунктом 1 пункту 1-2 постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2021 року № 497, обов'язковою умовою допуску є підтвердження належності до категорії військовослужбовців, які здобувають освіту за заочною формою.

5.2. Форма проведення атестаційного екзамену

Атестаційний екзамен проводиться **в усній формі за екзаменаційними білетами**.

Екзаменаційні білети формуються на підставі затвердженого переліку питань, що виносяться на атестаційний екзамен, та повинні забезпечувати комплексну перевірку рівня засвоєння програмного матеріалу.

Кожен екзаменаційний білет містить **п'ять комплексних питань**, які охоплюють основні положення навчальних дисциплін професійної підготовки.

Розподіл балів за питаннями екзаменаційного білета здійснюється таким чином:

№ з/п	Зміст екзаменаційного питання	Максимальна кількість балів
1	Сучасні проблеми кримінального права	20
2	Сучасні проблеми кримінального процесу	20
3	Сучасні проблеми цивільного та сімейного права	20
4	Сучасні проблеми трудового права	20
5	Сучасні проблеми господарського права та процесу	20
Усього		**100**

П'яте питання екзаменаційного білета складається з двох взаємопов'язаних частин, що передбачають перевірку знань із господарського права та господарського процесу. Кожна частина оцінюється максимально у 10 балів.

Екзаменаційні білети розглядаються відповідними кафедрами та затверджуються в порядку, встановленому локальними нормативними актами Університету.

Під час усної відповіді здобувач вищої освіти повинен продемонструвати знання теоретичних положень відповідних галузей права, здатність аналізувати нормативно-правові приписи, застосовувати їх до практичних правових ситуацій, використовувати правові висновки Верховного Суду та практику Європейського суду з прав людини, а також аргументовано формулювати власні правові висновки.

Члени екзаменаційної комісії мають право ставити здобувачу додаткові й уточнювальні запитання в межах змісту відповідного екзаменаційного білета для перевірки повноти, самостійності та обґрунтованості наданих відповідей.

5.3. Порядок проведення атестаційного екзамену

Дата, час і місце проведення атестаційного екзамену визначаються графіком підсумкової атестації, затвердженим в Університеті.

Здобувачі вищої освіти завчасно ознайомлюються з Програмою атестаційного екзамену, переліком питань, критеріями оцінювання та організаційними вимогами щодо його проведення.

До початку атестаційного екзамену здійснюється встановлення особи здобувача вищої освіти на підставі документа, що посвідчує особу.

Здобувач отримує екзаменаційний білет і готується до усної відповіді протягом часу, визначеного екзаменаційною комісією. Для всіх здобувачів установлюються однакові вимоги щодо часу підготовки та порядку надання відповідей.

Для підготовки відповіді здобувачу надаються аркуші паперу, на яких він може викладати тези, основні положення, правові аргументи та інші записи, необхідні для подальшого усного викладення відповіді.

Після завершення підготовки здобувач відповідає на всі питання екзаменаційного білета. Послідовність відповіді визначається порядком розміщення питань у білеті, якщо екзаменаційною комісією не встановлено іншого порядку.

У процесі проведення атестаційного екзамену здобувач зобов’язаний дотримуватися вимог академічної доброчесності, самостійно готувати та надавати відповіді.

Користування під час екзамену друкованими й електронними інформаційними ресурсами, засобами зв’язку, навчальними матеріалами та іншими допоміжними засобами забороняється, крім випадків використання засобів, безпосередньо дозволених екзаменаційною комісією для забезпечення особливих освітніх потреб здобувача.

Тривалість роботи екзаменаційної комісії протягом одного дня з проведення атестаційного екзамену становить не більше шести годин.

У разі оголошення повітряної тривоги або виникнення інших обставин, що створюють загрозу життю і здоров'ю учасників атестації, проведення атестаційного екзамену призупиняється. Учасники атестації зобов'язані виконувати встановлені заходи безпеки та перейти до визначеного укриття.

Після припинення обставин, що зумовили призупинення атестаційного екзамену, рішення про можливість його продовження або перенесення приймається в установленому Університетом порядку з урахуванням безпекової ситуації та необхідності забезпечення рівних умов для всіх здобувачів.

5.4. Оформлення результатів атестаційного екзамену

Оцінювання відповідей здобувачів здійснюється екзаменаційною комісією за критеріями, визначеними цією Програмою.

Результати атестаційного екзамену оформлюються протоколом засідання екзаменаційної комісії та відображаються у відповідній обліковій документації Університету.

Рішення екзаменаційної комісії приймаються та документуються відповідно до положення про екзаменаційну комісію Київського університету права НАН України.

Здобувачі вищої освіти мають право на ознайомлення з результатами атестації та їх оскарження в порядку, встановленому законодавством України та локальними нормативними актами Університету.

Питання повторного проходження атестації здобувачами, які не склали атестаційний екзамен, вирішується відповідно до законодавства України та затвердженого в Університеті порядку атестації здобувачів вищої освіти.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Оцінювання результатів атестаційного екзамену здійснюється за стобальною шкалою з подальшим визначенням оцінки за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Максимальна кількість балів за атестаційний екзамен становить **100 балів**.

Кожне з п'яти екзаменаційних питань оцінюється максимально у **20 балів**.

Підсумковий результат визначається як сума балів, отриманих здобувачем за всі п'ять питань екзаменаційного білета. Умовою отримання здобувачем позитивної підсумкової оцінки на екзамені є досягнення ним не менше 60% від загальної кількості балів, які можливо отримати на екзамені.

6.1. Критерії оцінювання окремого екзаменаційного питання

Кількість балів	Рівень підготовки	Критерії оцінювання
17-20	Високий	Здобувач демонструє повне, системне та глибоке розуміння питання, вільно володіє юридичною термінологією, правильно визначає зміст правових норм, аргументовано викладає правову позицію, посилається на відповідні нормативно-правові акти та судову практику. Уміє здійснювати комплексний аналіз правових проблем, самостійно формулювати обґрунтовані висновки й застосовувати теоретичні знання до практичних правових ситуацій.
13-16	Достатній	Здобувач правильно і послідовно розкриває зміст питання, демонструє достатній рівень володіння нормативним матеріалом і юридичними поняттями, здатний обґрунтовувати основні правові положення та наводити відповідні приклади. Водночас відповідь може містити окремі неточності або недостатньо повний аналіз правозастосовної практики.
9-12	Середній	Здобувач володіє основними положеннями програмного матеріалу, розуміє зміст ключових юридичних категорій і нормативних приписів, однак відповідь є неповною, містить неточності або окремі помилки. Правова аргументація недостатньо розвинена. Виникають труднощі із застосуванням теоретичних положень до конкретних правових ситуацій.
5-8	Низький	Здобувач демонструє фрагментарне засвоєння програмного матеріалу, припускається істотних помилок у визначенні юридичних понять, тлумаченні нормативно-правових положень та аналізі правових інститутів. Відповідь не має належної логічної структури, правові висновки є недостатньо обґрунтованими або частково неправильними.
1-4	Незадовільний	Здобувач не володіє основними положеннями питання, не здатний належним чином визначити зміст правових категорій, припускається грубих

		юридичних помилок, не демонструє необхідних знань чинного законодавства та не може сформулювати обґрунтовану правову позицію.
0	Відсутність відповіді	Здобувач не надав відповіді на екзаменаційне питання або його відповідь не містить змістовних положень, які можуть бути оцінені як результат засвоєння відповідного програмного матеріалу.

Якщо п’яте питання екзаменаційного білета містить дві складові — з господарського права та господарського процесу, — кожна складова оцінюється максимально у 10 балів, а загальна оцінка за питання становить не більше 20 балів.

6.2. Шкала підсумкового оцінювання атестаційного екзамену

Бали	**Оцінка ЄКТС**	**Оцінка за національною шкалою**	**Критерії оцінювання**
90-100	A	Відмінно	Здобувач повною мірою засвоїв програмний матеріал, демонструє системні та глибокі знання з усіх питань екзаменаційного білета, правильно застосовує норми чинного законодавства, використовує правові висновки Верховного Суду та практику Європейського суду з прав людини, формулює самостійні й аргументовані юридичні висновки.
82-89	B	Добре	Здобувач демонструє високий рівень засвоєння програмного матеріалу, правильно розкриває зміст переважної більшості питань, логічно обґрунтовує правову позицію, однак допускає окремі несуттєві неточності або незначні помилки.
75-81	C	Добре	Здобувач володіє достатнім обсягом програмного матеріалу, здатний аналізувати правові інститути та застосовувати нормативно-правові приписи, однак не завжди повно розкриває зміст окремих питань і

			припускається неточностей під час формулювання юридичних висновків.
64-74	D	Задовільно	Здобувач загалом розуміє основні положення програмного матеріалу, однак відповіді є неповними, містять окремі істотні неточності, спостерігаються труднощі із застосуванням нормативно-правових актів і належним обґрунтуванням правової позиції.
60-63	E	Задовільно	Здобувач демонструє мінімально достатній рівень засвоєння програмного матеріалу, володіє основними юридичними поняттями та положеннями законодавства, однак допускає помилки, надає неповні відповіді та має суттєві труднощі із самостійним правовим аналізом.
35-59	FX	Незадовільно	Здобувач не володіє значною частиною програмного матеріалу, допускає істотні помилки під час визначення правових понять, тлумачення нормативно-правових приписів і формулювання юридичних висновків.
0-34	F	Незадовільно	Здобувач не засвоїв основний програмний матеріал, не володіє необхідними теоретичними знаннями та практичними навичками, не здатний правильно визначати зміст правових норм і формулювати обґрунтовані юридичні висновки.

Атестаційний екзамен вважається **успішно складеним**, якщо здобувач вищої освіти набрав не менше ніж 60 балів.

Здобувачі вищої освіти, які отримали від 0 до 59 балів, вважаються такими, що не склали атестаційний екзамен.

Підсумкова оцінка визначається на підставі фактичних результатів відповідей здобувача на всі питання екзаменаційного білета та приймається екзаменаційною комісією у встановленому порядку.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ДЖЕРЕЛА

7.1. Основні нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28 червня 1996 року.
2. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року № 2341-III.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI.
4. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV.
5. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 року № 1618-IV.
6. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 року № 2947-III.
7. Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 року № 322-VIII.
8. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 року № 1798-XII.
9. Кодекс України з процедур банкрутства від 18 жовтня 2018 року № 2597-VIII.
10. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» від 2 червня 2016 року № 1402-VIII.
11. Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» від 5 липня 2012 року № 5076-VI.
12. Закон України «Про прокуратуру» від 14 жовтня 2014 року № 1697-VII.
13. Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» від 23 лютого 2006 року № 3477-IV.
14. Закон України «Про виконавче провадження» від 2 червня 2016 року № 1404-VIII.
15. Закон України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» від 15 березня 2022 року № 2136-IX.
16. Закон України «Про оплату праці» від 24 березня 1995 року № 108/95-ВР.
17. Закон України «Про охорону праці» від 14 жовтня 1992 року № 2694-XII.
18. Закон України «Про колективні договори і угоди» від 1 липня 1993 року № 3356-XII.
19. Закон України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» від 15 вересня 1999 року № 1045-XIV.
20. Закон України «Про медіацію» від 16 листопада 2021 року № 1875-IX.
21. Закон України «Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб» від 9 січня 2025 року № 4196-IX.
22. Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» від 6 лютого 2018 року № 2275-VIII.

23. Закон України «Про акціонерні товариства» від 27 липня 2022 року № 2465-IX.
24. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань» від 15 травня 2003 року № 755-IV.
25. Закон України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» від 1 липня 2004 року № 1952-IV.
26. Закон України «Про захист економічної конкуренції» від 11 січня 2001 року № 2210-III.
27. Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» від 7 червня 1996 року № 236/96-ВР.
28. Закон України «Про публічні закупівлі» від 25 грудня 2015 року № 922-VIII.
29. Закон України «Про оборонні закупівлі» від 17 липня 2020 року № 808-IX.
30. Закон України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» від 14 грудня 2021 року № 1953-IX.
31. Закон України «Про електронні комунікації» від 16 грудня 2020 року № 1089-IX.
32. Закон України «Про електронну комерцію» від 3 вересня 2015 року № 675-VIII.
33. Закон України «Про захист персональних даних» від 1 червня 2010 року № 2297-VI.
34. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 року та протоколи до неї, чинні для України.
35. Конвенція про права дитини від 20 листопада 1989 року.
36. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції від 31 жовтня 2003 року.
37. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15 листопада 2000 року.
38. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 року.
39. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 року.
40. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права від 16 грудня 1966 року.

Нормативно-правові акти використовуються в редакціях, чинних на дату проведення атестаційного екзамену, з урахуванням особливостей набрання чинності та введення в дію їх окремих положень.

7.2. Рекомендована література з навчальної дисципліни «Сучасні проблеми кримінального права та процесу»

1. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / В. Я. Тацій, В. І. Тютюгін, В. І. Борисов та ін.; за ред. В. Я. Тація, В. І. Тютюгіна, В. І. Борисова. 6-те вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2020. 584 с.
2. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / В. Я. Тацій, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін.; за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. 6-те вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2020. 768 с.
3. Тютюгін В. І., Рубащенко М. А. Кримінальне право України (Загальна та Особлива частини): посібник для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання / відп. ред. В. І. Тютюгін. 6-те вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2025. 376 с.
4. Тютюгін В. І., Рубащенко М. А. Кримінальне право України. Загальна частина: посібник для підготовки до заліків та іспитів / відп. ред. В. І. Тютюгін. 7-ме вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2024. 250 с.
5. Тютюгін В. І., Рубащенко М. А. Кримінальне право України. Особлива частина: посібник для підготовки до заліків та іспитів / відп. ред. В. І. Тютюгін. 7-ме вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2024. 192 с.
6. Ус О. В. Теоретичні та прикладні проблеми кваліфікації в кримінальному праві України: монографія. Харків: Право, 2020. 704 с.
7. Кримінальний процес: підручник / О. В. Капліна, О. Г. Шило, В. М. Трофименко та ін.; за заг. ред. О. В. Капліної, О. Г. Шило. Харків: Право, 2019. 584 с.
8. Кримінальний процес України: у питаннях і відповідях: навчальний посібник / за заг. ред. Т. Г. Фоміної. Харків: ХНУВС, 2021. 300 с.
9. Основи кримінального процесу: навчальний посібник / О. В. Пчеліна, Т. Г. Фоміна, В. В. Романюк, Г. І. Глобенко; за заг. ред. Т. Г. Фоміної. Харків: ХНУВС, 2023. 132 с.
10. Тертишник В. М. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. 21-ше вид., допов. і перероб. Київ: Алерта, 2024. 1060 с.

7.3. Рекомендована література з навчальної дисципліни «Сучасні проблеми цивільного та трудового права»

1. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Т. 9: Цивільне право / редкол.: Н. С. Кузнєцова, О. В. Кохановська, А. Б. Гриняк та ін. Харків: Право, 2023. 928 с.
2. Цивільне право України. Частина загальна: підручник / за ред. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Харків: ЕКУС, 2024. 568 с.
3. Цивільне право України. Частина особлива: підручник / Л. М. Баранова, О. О. Біляєв, В. І. Борисова та ін.; за ред. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Харків: ЕКУС, 2025. 592 с.

4. Концепція оновлення Цивільного кодексу України. Київ: Видавничий дім «АртЕк», 2020. 128 с.
5. Рекодифікація цивільного законодавства України: виклики часу: монографія / за заг. ред. Н. С. Кузнєцової. 2-ге вид., допов. та перероб. Одеса: Гельветика, 2022. 908 с.
6. Сімейне право України: підручник / Т. В. Боднар, В. С. Гопанчук, О. В. Дзера та ін.; за заг. ред. Т. В. Боднар, О. В. Дзери. 3-тє вид., стереотип. Київ: Юрінком Інтер, 2023. 520 с.
7. Дякович М. М. Сімейне право України: навчальний посібник. Харків: ЕКУС, 2022. 416 с.
8. Трудове право: підручник / О. М. Ярошенко, С. М. Прилипко, А. М. Слюсар та ін. 3-тє вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2021. 544 с.
9. Венедіктов С. В. Трудове право України: підручник. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: ДІА, 2024. 227 с.
10. Щербина В. І., Сіроха Д. І., Соцький А. М. Трудове право України: підручник. Київ: Видавництво Людмила, 2025. 679 с.
11. Актуальні проблеми теорії трудового права та права соціального забезпечення: монографія / за заг. ред. Г. І. Чанишевої. Одеса: Фенікс, 2022. 312 с.
12. Венедіктов С. В. Міжнародне та порівняльне трудове право: підручник. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: ДІА, 2025. 315 с.

7.4. Рекомендована література з навчальної дисципліни «Сучасні проблеми господарського права та процесу»

1. Господарське право (Загальна частина): підручник / за ред. В. С. Щербини, В. В. Рєзнікової. Київ: Ліра-К, 2023. 588 с.
2. Господарське право: підручник / О. П. Подцерковний, В. Г. Олюха, О.О. Квасніцька та ін.; за ред. О. П. Подцерковного. 4-те вид., допов. та перероб. Одеса: Фенікс, 2024. 584 с.
3. Мілаш В. С. Господарське право: навчальний посібник для підготовки до іспитів. 8-ме вид., змін. Харків: Право, 2024. 400 с.
4. Деревянко Б. В. Господарське право: особлива частина (правове регулювання господарських відносин в окремих галузях економіки): навчальний посібник. Одеса: Гельветика, 2021. 313 с.
5. Кологойда О. В., Гарагонич О. В., Дорошенко Л. М. Корпоративне право Європейського Союзу: підручник. Київ: Ліра-К, 2023. 392 с.
6. Господарський процесуальний кодекс України: науково-практичний коментар / О. В. Гетманцев, М. О. Гетманцев, Ю. А. Джепа та ін.; за заг. ред. М. М. Ясинка. Київ: Алерта, 2024. 696 с.

7. Щербина В. С. Правове регулювання діяльності суб'єктів господарювання в перехідний період. Економіка та право. 2025. № 1 (76). С. 18–24. DOI: https://doi.org/10.15407/econlaw.2025.01.018.
8. Рєзнікова В. В., Щербина В. С., Устименко В. А., Ніколенко Л.М. Підстави і заходи забезпечення позову в господарському судочинстві України. Право України. 2025. № 1. С. 144–163.

9. ЗРАЗОК ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРАВА

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор Київського університету права
НАН України

_____ Сергій МАТВЄЄВ
«___» _____ 2026 року

АТЕСТАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН
Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Галузь знань D «Бізнес, адміністрування та право»
Спеціальність D8 «Право»
Освітньо-професійна програма «Право»
Форма здобуття освіти — заочна

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. Кримінальна відповідальність: поняття, підстави, зміст та форми реалізації.
2. Докази у кримінальному провадженні: поняття, властивості та процесуальні джерела.
3. Рекодифікація цивільного законодавства України: поняття, основні напрями та проблеми реалізації.
4. Особливості правового регулювання трудових відносин в умовах воєнного стану.
5. Декодифікація господарського законодавства України та її правові наслідки. Судовий захист прав суб'єктів господарювання у господарському процесі.

Розподіл балів

№ питання	Максимальна кількість балів
1	20
2	20
3	20
4	20
5	20
Усього	**100**

Голова екзаменаційної комісії _____ к.ю.н., доц. Олена КУЗЬМЕНКО